

MEMLEMSINFORMASJON FRA OSLO FILATELISTKLUBB NR. 4/2011

Filos 2011

Regional frimerkeutstilling
11.-13.11.2011
i "Håndverkeren" (Rosenkrantz'gate 7)

Åpningstider: Fredag 11.11 – 19.00
Lørdag 11.00 – 17.00
Søndag 11.00 – 15.00
Gratis adgang

Oslo Filatelistklubb, som er landets eldste feiret sitt 100-årsjubileum i 1986. Med ca.500 medlemmer i inn- og utland er vi også landets største filatelistklubb. I tidsrommet september til mai avholdes vekselvis medlemsmøte og klubbaften med auksjon hver mandag.

På medlemsmøtene er det kåserier over filatelistiske emner eller temaer av allmenn interesse, ofte ledsaget av lysbilder. På klubbauksjonene kan man enten være tilstede eller delta med skriftlige bud.

Møter og klubbaftener finner sted på Schafteløkken, Zahlkasserer Schafsts plass 1, 0267 Oslo (like ved Frogner plass).

FORMANN:

Bjørn Muggerud

Oscarsgt. 88, 0256 Oslo

M 905 21 375

E-post: bmuggeru@online.no

VICEFORMANN:

Bjørn Eirik Rasmussen,

Skytterdalen 7-89, 1337 Sandvika

M 901 24 634 P 67 55 93 85

E-post: berasmussen@hotmail.com

STYREMEDLEMMER:

Thore Habberstad,

Kampen Hageby 15, 0655 Oslo

P 22 19 29 22 M 993 67 560

Bjørn Schøyen

Postboks 1 Høybråten, 1005 Oslo

M 901 24 690

Øistein Haugen

Rognevn. 7, 1430 Ås

P 64 9418 04 M 952 10 719

E-post: oeihauge@online.no

STYRETS SEKRETÆR:

Thore Habberstad,

Kampen Hageby 15, 0655 Oslo

P 22 19 29 22 M 993 67 560

KASSERER:

Tore Frøvig

Dalskroken 7, 1405 Langhus

KLUBBAUKSJON:

Kjell Åge Johansen

P 22 71 11 21 M 920 13 268

Thore Habberstad

Øistein Haugen

NR 4/2011 -22.ÅRGANG

POSTADRESSE:

Frydenlundgata 14, 0169 Oslo

Tlf: 22 60 07 19

[http:// www.oslofilatelistklubb.no](http://www.oslofilatelistklubb.no)

E-mail: oslo.filatelistklubb@c2i.net

Giro 0532 2740702

IBAN-nummer N005 0532 2740 702

BIBLIOTEKET

Frydenlundgata 14

har åpent tirsdager kl 19-21

REDAKTØR

Bjørn Schøyen

ofk.info@yahoo.no

TRYKK:

Trykkpartner AS

OPPLAG:

1500

ANNONSEPRISER:

1/1 side s/h kr. 500

1/1 side farger kr. 1000

(Alle priser ex. Moms)

Husk å kjøpe
Norgeskatalogen
2012

Hilsen fra formannen

I anledning Oslo Filatelistklubbs 125 års jubileum er det en stor glede igjen å kunne ønske velkommen til en frimerkeutstilling i Oslo sentrum. Filos 2011 føyer seg inn i rekken av mange Filos-utstillinger som har vært avholdt siden dette navnet første gang ble tatt i bruk for nøyaktig 50 år siden.

Vi markerer jubileet med en regional utstilling som ikke er av de største vi har arrangert, men vi håper det blir av de hyggeligste. Posten deltar også denne gang, og de presenterer en egen offisiell helpost som markerer vårt jubileum.

11. desember 1886 ble det avholdt et møte i Kristiania med 13 deltakende herrer som vedtok at de skulle stifte en filatelistklubb. På det formelle stiftelsesmøte som ble avholdt noen få uker senere, var det 16 stiftende medlemmer. I de etterfølgende 125 årene har klubben vært helt sentral i utviklingen av filatelien i Norge, og på mange måter avspeilet denne både i opp- og nedgangstider. Til jubileet utgir vi en jubileumsbok som på en humoristisk måte, gir noen utdrag av noen høydepunkter fra klubbens historie. Selve jubileumsdagen vil bli markert med en festmiddag for medlemmene.

Vi håper våre jubilerende medlemmer, tilreisende frimerkeinteresserte og ikke minst nysgjerrige besøkende finner mye av interesse her, og at enda flere vil dele vår fasinasjon for frimerkenes og brevforsendelsenes mangfold

Bjørn Muggerud

Formann Oslo Filatelistklubb

HILSEN FRA NORSK FILATELISTFORBUND

Oslo Filatelistklubb arrangerer regional frimerkeutstilling i dagene 11. - 13. november. Oslo Filatelistklubb er landet desidert eldste klubb, og utstillingen er del av klubbens markering av de 125 første år.

Oslo Filatelistklubb har lange tradisjoner som utstillingsarrangør, både på det nasjonale og internasjonale plan. Den første internasjonale utstilling i regi av klubben tok sted i 1924 og deretter var den arrangør av store utstillinger i 1955, 1980 og 1997. Det må nevnes at den første rene frimerkeutstilling i Norge ble holdt nettopp av Oslo Filatelistklubb. Året var 1918 og stedet var Kristiania Haandverk- og Industriforenings lokaler.

Klubben og mange av dens medlemmer har naturlig preget norsk filateli. Blant de som i 1886 deltok som stiftere var det flere sentrale personer i datidens frimerkemiljø. Klubben var også utgiver av den første norske håndbok - Norges frimerker 1855-1914. Norgeskatalogen utkom første gang i 1929, og angav verdien på et stemplet eksemplar av vårt første norske frimerke til kr 10. På brev dog kr 12. Det var selvsagt andre pengeverdier og 1929 var også året for det kjente børskrakket og en verdensomspennende nedgangsperiode ble innledet.

Klubbens historie er jevnlig dokumentert i fm med klubbens jubileer. Oslo Filatelistklubbs historie er også en viktig del av norsk filateli historie. Norsk Filatelistforbund ble stiftet i 1931 og klubben deltok med hele 3 utsendinger. Til jubileet foreligger denne gang også en publikasjon. Klubbens rikholdige samlinger vises også frem i utvalg.

Utstillingen sammenfaller med årets siste frimerkeutgivelse og det utgis også en helpost i forbindelse med 125-årsjubileet. Posten vil markere dette. Min oppfordring er derfor - bruk tiden til å se på samlingene, treffe samlervenner, motta kunnskap og kanskje også erverve noe nytt til samlingen.

Utstillingens formann Bjørn Mugerud og mange andre har nedlagt mye arbeid for at du som besøkende skal trives og utvikle din hobby. Alt ligger til rette for en vellykket helg.

Norsk Filatelistforbund ønsker lykke til med jubileet, jubileumsfeiringen og gjennomføringen av FILOS 2011!

Tore Berg

Forbunds-president

Gratulerer!

I 1886 hadde Posten utgitt kun 54 frimerker og i Karasjok ble det satt ny kulderekord med minus 51,4 grader. Fra Arizona kunne man fortelle at Apachehøvdingen Geronimo hadde overgitt seg og i New York ble Frihetsgudinnen innviet. Fra Tyskland ble det opplyst at ingeniøren Carl Benz hadde tatt patent på verdens første kjørbare bil. Samme år ble Oslo Filatelistklubb stiftet. Landets eldste frimerkeklubb er imidlertid ikke synlig preget av alderen.

*Fotograf: Nils Midtbøen
Copyright: Posten Norge AS*

Oslo Filatelistklubb er en av landets mest aktive frimerkeklubber. De utgir hvert år samlernes ”bibel”, Norgeskatalogen, som i jubileumsåret også følges av utgaven Norgeskatalogen Postal. De arrangerer turer for medlemmer, hyggelige sosiale sammenkomster og møtes ellers en gang i uken i lokalene på Schafteløkken.

Opp gjennom årene har Oslo Filatelistklubb fremmet en rekke forslag til frimerkemotiver. Dette forteller om et stort engasjement for frimerker. Klubben har også ved massiv dugnadsinnsats bidratt til at store frimerkeutstillinger har blitt arrangert i Oslo-området.

I Posten har vi ved flere anledninger hatt gleden av å samarbeide med Oslo Filatelistklubb. Vi møter alltid velvilje og profesjonalitet, noe vi setter stor pris på.

Jeg er overbevist om at Oslo Filatelistklubb også i fremtiden vil spille en aktiv rollen i den organiserte filateli i Norge, og på vegne av Posten vil jeg gratulere med 125-årsjubileet.

Halvor Fasting

Direktør, Frimerketjenesten

Sær- og motivstempler i Kristiania/Oslo

Av Kjell Åge Johansen

Siden 1892 har det vært benyttet motivstempler i Oslo, mange bestilt fra forskjellige organisasjoner i forbindelse med utstillinger og kongresser. Tungt inne har filatelistklubbene vært og da spesielt på 1970/80 tallet hvor det var mange frimerkeutstillinger og aktiviteter. Vi har vel alle trasket i vei til Håndverkeren, Samfunnshuset, Oslo Kommunes informasjonssenter og Folkets Hus for en frimerkeutstilling eller -messe. Stemplene florerte og vi kjøpte villig vekk.

Bilde 1: Eksempel på de tidligste særstempler, Feltpostkontor no. 17 til Landbruksutstillingen i 1907

Det første særstempellet kom til Landbruksmøte i 1892 og var et schweizerstempel med enkel tekst «Feltpostkontor No. 3» og ble benyttet i perioden 28. juni til 3. juli 1892.

Tilsvarende særstempel ble benyttet fram til Landbruksmøtet i 1907. Ett unntak var i 1907 i forbindelse med innsamling til restaureringen av Akershus Slott hvor det først ble benyttet et 4-rings stempel med nr. 198 etterfulgt av et stempel med tekst «Akershus Slot». Fra 1908 har alle særstempler tekst relatert til arrangementet.

Bilde 2: Første særstempel relatert til filateli, nemlig det 6. nordiske frimerkemøte i Kristiania 20. – 22. juni 1910.

Bilde 3: Kristiania Filatelist Klubs utstillinger i 1918 og 1924 samt Oslo Filatelist-Klubb's utstilling i 1930

Det første stempel som kan betegnes som motivstempel kom til OFKs utstilling i 1942 «Frimerkets Uke» som viser Akershus Slott i motivet. Dette var et unntak. De etterfølgende stemplene hadde igjen ren tekst og ingen motiv. Først på 1950 tallet dukker det opp noen motiv i stemplene, men det er rundt 1960 at vi ser rene motiv i sentrum av stemplene.

Bilde 4: Det første motivstempel, med Akershus festning, benyttet under OFKs utstilling Frimerkets Uke i perioden 29.10 – 5-11-1942.

Bilde 5: Israel-utstillingen i 1957. Utstilling av israelske frimerker, bøker og grafikk i Kunstnernes Hus.

.Bilde 6: Frimerkets Dag, de første årene var dette kun en dags arrangement, mens det senere gikk over inntil 3 dager. I forbindelse med FD var det gjerne en propagandautstilling.

I 1971 innførte Frimerketjenesten «Frimerkets Dag» med frimerkeutgivelse, eget stempel og gjerne en propagandautstilling i samme forbindelse, fra fredag til søndag. Aktiviteten har med årene blitt redusert til frimerkeutgivelse og et motivstempel som postkontorene knapp visste at de hadde fått tilsendt (ref min artikkel i INFO 4/2001), men i løpet av noen år hadde mange postkontor eget FD stempel. På det verste hadde alle Oslos 62 postkontor eget FD stempel. Hvor mange av disse som virkelig ble benyttet er det vel ingen som har full oversikt over, men for årene 1990-1996 var det noen som bestilte stempler fra alle postkontor. I dag får kun Pft, Grensen og Stovner eget FD stempel. Alle andre postkontorene får utdelt et stempel uten stedsangivelse som må sidestemples for å vise hvor det var brukt.

Bilde 7. Norway Cup, fotballturneringen for ungdom på Ekebergsletta hadde i årene 1972 - 1995 motivstempel. I en del år var bestillingsadressen Lambertseter postkontor.

Samtidig med de mange aktiviteter i forbindelse med Frimerkets Dag dukket det også opp frimerke- og myntmesser gjennom 1980 tallet. Mange arrangert av Frimerker som Hobby (FsH) med sine FsH produkter. Dette

var ofte maxikort med motivstempel som også ble benyttet som poststempel på messene.

Bilde 8: Typisk motivstempel produsert av Frimerke som Hobby i forbindelse med deres vår- og høstmesser for frimerker og mynter. Alltid dekorative konvolutter og/eller maxikort som nesten alltid finnes uten adressater.

Bilde 9: Stempel som ikke hadde dato, men som ble sidestempelt på postkontoret som hadde stemplet

De store frimerkeutstillingene, først Norwex 80, ble det produsert stempler med forskjellig motiv for hver dag som kunne relateres til et filatelistisk tema eller område. Dette er en trend som har fortsatt helt fram til i dag. Dermed blir det mer interessant å skaffe stempel for hver dag enn om det bare er et gjennomgående stempel. For Norwex 97 tok det helt av, med stempel for hver dag pluss stempler fra de forskjellige postregioner som alle hadde egen stand på utstillingsdelen som omhandlet Postens historie gjennom 350 år.

Bilde 10-14: Av bygninger i Oslo er noen illustrert i motivstempler, Torgata Bad, St. Edmunds kirke, Deichmanske bibliotek, Oslo Domkirke og Deichmanske bibliotek på Grünerløkka.

De store idrettsbegivenhetene i Oslo har også fått sin del av stempelfloraen. Fra Olympiske Leker i 1952 er vel maskinstemplerne med tekst mest omtalt, men det fantes et stempel som ble benyttet i de forskjellige Olympiske kvarter, relativt vanlig å finne på konvolutter med Nasjonalhjelpen fra 1945. De gjennomgående stemplerne for Norway Cup startet i 1972, et stempel hvert år fram til 1995. Av internasjonale mesterskap var VM i Nordiske grener i 1982 det første med mer enn et stempel. Med eget stempel for åpnings- og avslutningsdagen, mens dagene

i mellom hadde identisk stempel med unntak av dato. Neste store sportsbegivenhet var VM på sykkel i 1993 med 5 stempler for de øvelser som foregikk i Oslo. For VM i Nordiske grener i år var det forskjellige stempler hver dag som viste dagens øvelser.

Fjorårets «Must see program» på TV «Eurovision Song Contest» fikk stempler som ble benyttet både i Oslo og på Fornebu, totalt ble det 7 stempler i Oslo.

Bilde 15: Eurovision Song Contest i Oslo, men selve arrangementet foregikk i Telenor Arena på Snarøya i Bærum Totalt var det 11 forskjellige stempler.

Bilde 16: Idrettsarrangement har gjennom årene blitt avbildet på motivstempler, sist ute var VM i nordiske grener (Ski-VM) i 2011 med 12 forskjellige motivstempler, et for hver dag.

Om mine oversikter er korrekt er det i skrivende stund benyttet 490 forskjellige sær- og motivstempler i Oslo. Flere stempler har vært benyttet over flere dager, om det har vært benyttet stempler med fast dato eller bevegelig datotall er ukjent, men uansett blir dette et vanvittig område om alt skal samles.

Ny Helpost – bakgrunnen for motivet

I Info 3/2011 ble det informert om at det i anledning av OFKs 125årsjubileum den 11/11-11, blir utgitt en offisiell helpost. Motivets er hentet fra det 2det nordiske Filatelist Møde som ble arrangert i Kristiania i tiden 15-17. juni 1895. På den andre siden av helposten ser vi postens logo samt en kvinne, posthorn og jordklode mot en bakgrunn hvor vi kan lese OFK 125 år.

Historien bak dette motivet begynner med at frimerkekunstneren Enzo Finger som er i ferd med å utarbeide et motiv for en ny helpost, besøker klubbens lokaler i Frydenlundgata. Han er på jakt etter et egnet motiv, og deadline for utkastet nærmer seg med stormskritt. Han ser gjennom ymse illustrasjoner og fotograferer i hytt og pine. Et av bildene han tar er av et gammelt fotografi av glade filatelister på tur. Et annet er av en marsipankakebunn med pynt som er innrammet og henger på kontoret!

Men hvorfor i all verden henger det en innrammet marsipankakebunn i OFKs lokaler?

Vi må skru klokken 15 år tilbake. OFK skulle i forbindelse med klubbens 110 års jubileum i 1996 arrangere en fest. Til jubileumsfesten tilbød klubbens medlem konditormester Hans Sickel å lage en jubileumskake. Dette ble en marsipankake pyntet med et lokk med klubbens logo som motiv.

Ingen hadde hjerte til å spise lokket, og dette ble fjernet fra kaken og ble stående urørt hele kvelden. Da festen gikk mot slutten spurte Trygve Sommerfeldt om han kunne ta med lokket hjem. Ingen hadde innvendinger mot dette, og lokket ble med Trygve hjem til Nobels gate. Som det kreative mennesket han var, hadde han store planer for kakelokket. Han fikk bestilt innramming, og lokket ble forsiktig montert i glass og ramme. Bildet ble deretter overlevert klubben, og henger den dag i dag i klubbens lokaler.

Blant de mange fotografiene som Enzo tok falt derfor valget på dette bildet, og en liten digital justering gjør at det nå står 125 i stedet for 110 år på klubbens jubileum. Som illustrasjon til hovedmotivet velger han bildet av glade filatelister om bord på en båt. Anledningen er en festlig utflukt under det 2det nordiske Filatelist Møde i 1895. Det ble da arrangert en båttur for delegatene. I denne forbindelse ble det laget en festfilatelistisk gimmick. Kristiania Filatelistklubb framstilte fiktive lokalmerker og en helsak som ble benyttet og stemplet om bord på S.S. Scotland 17-6-95. Enzo valgte å benytte dette lokalmerket som ekstra illustrasjon på helposten, og har sydd det hele sammen til en enhet.

Helposten selges av Posten Norge, og kan også kjøpes under utstillingen Filos 2011 hvor den også kan stemples med utstillingens stempel.

Filos 2011 – Regional frimerkeutstilling

Jury Filos 2011

Tønnes Ore (NFs repr. og juryformann)

Line Hellum Fomenko

Knut Fr. Knutzen

Erik Olafsen

Bjørn Schøyen

Knut Arveng (juryelev)

Dag Røhjell (juryelev)

Ærespriser til utstillingen er stilt til disposisjon fra:

Oslo Filatelistklubb

Norsk Filatelistforbund

Posten Norge v/Frimerketjenesten

Engers Frimerker

Deutsche Post AG

Nut og Finn Aune

Thor Falkenstein

Kristiansand Filatelistklubb

Sentrum Filatelistklubb

Norsk Posthistorisk Selskap

Drammen Filatelist-Klub

EKSPONATER I KONKURRANSEKLASSENE

9-9: Frantz-Caspar Moldenhauer, Bergens Filatelist-Klub:

The pre-philatelic cancellations from Christiania 1845-54 (posthistorie, 1 ramme)

Viser stempeltypene 1 til 4 i forskjellig bruk innenlands og utenlands i perioden.

10-15: Georg Størmer, Oslo Filatelistklubb:

Norway 1855-68 - The history of the first issues (tradisjonell filateli, 6 rammer)

Viser de fire første norske frimerkeutgavene med vekt på formålet med den enkelte utgave og hvorledes de ble benyttet. Det fokuseres på sammenhengende enheter brukt og ubrukt, og anvendelser på brev. Frimerkene er vist i kronologisk rekkefølge, og ikke i den rekkefølge man finner i Norgeskatalogen.

16-23: Finn Aune, Oslo Filatelistklubb:

Norway 1905-1945 (tradisjonell filateli, 8 rammer)

En samling av tradisjonell karakter med brev, merker, varianter og prøvetrykk. Det er lagt stor vekt på brev til uvanlige destinasjoner, uvanlige portosatser og/eller relatert til siste krig. Videre er det lagt vekt på stemplede blokker, vannmerkestillinger, luksusstempler og uvanlige avstemplinger generelt samt prøvetrykk og essays. Ustemplede blokker og merker vises i den utstrekning sjeldenhet tilsier at dette er hensiktsmessig.

24-24: Odd Arve Kvinnesland, Farsund Filatelist-Forening:

Marienwerder - Milanoutgavene (tradisjonell filateli, 1 ramme)

Viser utgavene fra Marienwerder trykket i Milano. I bruk ca. 6 måneder i 1920. Ulike trykk, papir, utagede og varianter. Eksempler på postal bruk av merkene.

25-27: Jon Klemetsen, Bergens Filatelist-Klub:

Tsjekkoslovakia 1945-53 (tradisjonell filateli, 3 rammer)

Viser et utdrag av utgavene fra frigjøringen i 1945 til myntreformen i 1953. Denne perioden omfatter de første årene med frihetsrus og senere den kommunistiske maktovertakelsen. Filatelistisk sett er den første perioden mest interessant med provisoriske stempler og utgaver. Senere utgaver viser overgangen fra demokrati til en sentralstyrt folkerepublikk. Frimerker med avarter og varianter vises sammen med postal bruk.

28-30: Jon Klemetsen, Bergens Filatelist-Klub:

Italia under Vittorio Emanuele III (tradisjonell filateli, 3 rammer)

Viser frimerker, luftpostmerker og ekspresmerker utgitt i perioden 1901-42, mens Viktor Emanuel III var Italias konge. I tiden fram til Mussolini overtok roret i 1922 er utgavene tradisjonelle. Deretter ses hvordan frimerker ble brukt til å bygge opp "Italias storhet". Postal bruk er vist, hvorav noe er interessant og tildels sjeldent mht. postruter og bruk. Avarter og varianter vises også.

31-35: Ragnvald C. Knudsen, Nordenfjeldske Filatelistforening:

Norsk posthistorie 1780-1875 (posthistorie, 5 rammer)

Viser prefrimbrev og brev i skillingsperioden. Viser de forskjellige portosatsene, betalte og ubetalte brev, portofrie brev, rekommanderte forsendelser og følgebrev for pakke. Viser mange brev befordret med skip, Nordland Postcontoir og post i Hammerfest-Hamburgfarten. Videre brev sendt til Norge fra utlandet.

36-36: Odd Arve Kvinnesland, Farsund Filatelist-Forening:

Valdresbanen (posthistorie, 1 ramme)

Viser historien til postekspedisjonen på Valdresbanen, som var i virksomhet fra 1902 til 1967. Alle stempeltypene som var i bruk vises gjennom ulike forsendelser både innen- og utenlands. De viser den store betydningen banen og postekspedisjonen hadde for postførselen.

37-44: Trygve Naug, Oslo Filatelistklubb:

Laos (tradisjonell filateli, 8 rammer)

1951: Royaume du Laos (Union Française). 1957: Kingdom of Laos, fransk frimerkekunst. 1976: People's Democratic Republic.

45-52: Trygve Naug, Oslo Filatelistklubb:

Folkerepublikken Kina (tradisjonell filateli, 8 rammer)

Folkerepublikken Kina fra 1949.10.08.

53-55: Terje Karterud, Nordenfjeldske Filatelistforening:

Ytre Follo (posthistorie, 3 rammer)

En hjemstedssamling som omfatter kommunene Nesodden, Frogn og Vestby i Akershus fylke. Samlingen er fortsatt under oppbygging.

56-56: Geir Lunde, Karmøy Filatelistklubb:

Et lite poststed på Vest-Karmøy (posthistorie, 1 ramme)

Viser den postale utviklingen som fant sted ved Åkrehamn postkontor gjennom ca. 100 år.

57-60: Jan B. Andreassen, Hallingskarvet Filatelistklubb:

Poststedene i Numedal (posthistorie, 4 rammer)

Poststeder i de tre Numedalskommunene Nore & Uvdal, Rollag og Flesberg.

61-64: Yngve H. Lundblad, Troms Filatelistklubb:

Bornholm (posthistorie, 4 rammer)

Viser eksempler på stempler som har vært brukt på Bornholm, samt skipspost og luftpost med tilknytning til Bornholm.

65-65: Rolf J. Scharning, Oslo Filatelistklubb:

The Flying Coffins of WW II (posthistorie, 1 ramme)

"Flyvende likkister" var soldatenes klengenavn på de store glideflyene som ble brukt for gods- og troppettransport under 2. Verdenskrig. De var veldig sårbare i flukt og hadde ofte ublide landinger. Eksponatet viser post til og fra soldater som bemannet disse forsvarsløse transportmidlene.

66-66: Øivind Bøhn, Sandefjord Filatelistklubb:

Polske airgraph under 2. Verdenskrig (luftpost, 1 ramme)

Hilsener fra polske styrker - både hjemme og ute - via airgraph-dokumenter.

67-67: Marit Elind, Oslo Filatelistklubb:

Vårblomster i Sør-Norge (motiv, 1 ramme)

Viser noen av de blomstene jeg forbinder med vår i Sør-Norge.

68-68: Marit Elind, Oslo Filatelistklubb:

En juletrekakeoppskrift (motiv, 1 ramme)

Viser en kakeoppskrift (pepperkaker) fra 1898 ved hjelp av filatelistiske objekter.

69-73: Hans Peter Sandberg, Stavanger Filatelistklubb:

Danmark rundt med stjernestempler (Frederik VIII, 1906-12) (posthistorie, 5 rammer)

Fra Nord-Jylland til Gedser i syd, fra Blåvand i vest til Sandvig i øst. Kort sagt, hele Danmark rundt, med frankatur med Frederik VIII frimerker og flotte annulleringer!

74-74: Ingolf Kapelrud, Stavanger Filatelist-Klub:

Northern Light Rockets in Norway and Sweden (astrofilateli, 1 ramme)

Forteller om utskytningene av nordlys-rakettene fra Andøya og Kiruna.

75-75: Ingolf Kapelrud, Stavanger Filatelist-Klub:

Halley's Comet (astrofilateli, 1 ramme)

Forteller historien om Halley's komet og observasjonene av den frem til og i løpet av siste besøk i 1986.

76-76: Ingolf Kapelrud, Stavanger Filatelist-Klub:

Fuglesang i rommet (astrofilateli, 1 ramme)

Sveriges første og eneste astronaut. Ekspонатet viser de to romferdene hans og frimerkene "resa i rymden".

Husk å melde deg på
Jubileumsfesten 11.12.2011

77-81: Ole-Fredrik Olsen, Sandefjord Filatelistklubb:

"Via Siberia" - Trans-Siberian Railway (posthistorie, 5 rammer)

Viser postgangen mellom Asia og Europa og vice versa. Det finnes også brev fra utenom Europa. Der hvor det er tatt kopi av forside/bakside har jeg villet vise og fremheve noe spesielt. Dette er en samling/eksponat som er sjelden i utstillingssammenheng.

82-86: Finn Nordrum, Oslo Filatelistklubb:

Norsk luftpost 1920-1950 (luftpost, 5 rammer)

Viser brev og "first flights" fra/til Norge, prøveflygninger og ekspedisjonspost. Ordnet kronologisk.

87-91: Ivar Sundsbø, Oslo Filatelistklubb:

Interrupted air mail - Combination of air and surface transport of mail (luftpost, 5 rammer)

Viser stumme annulleringer/kanselleringer av luftpost med overgang til overflatetransport.

92-92: Egil Kiserud, Oslo Filatelistklubb:

Fra Svangstrand til Kongens utsikt (postkort, 1 ramme)

Den gamle turistruten på postkort: Fra Svangstrand i Lier med D/S "Ringerike" til Sundvollen, Krokkleiva til Kleivstua og videre til Kongens Utsikt. Hjem igjen via Skaret og Sollihøgda.

93-94: Ivar Håkonsen, Drammens Filatelist-Klub:

Fra luftballong til jettfly – 50 år i luften over Norge (postkort, 2 rammer)

De første 50 år i luften over Norge på postkort. Med spesiell vekt på de første årene.

95-99: Marit Elind, Oslo Filatelistklubb:

Postkort laget av kunstneren Gondro Elind (postkort, 5 rammer)

Eksponatet viser en stor del av min farfar, Gondro Elind's postkort. Kortene er forsøkt vist tematisk, ikke kronologisk.

100-104: Oddvar Jan Melsæter, Aalesund Filatelistklubb:

En reise i Tyskland (postkort, 5 rammer)

Gjennom Tysklands 16 forbundsstater, fra Schleswig-Holstein i nord til Bayern i sør, og nordover igjen til Mecklenburg-Vorpommern. Skildret av nyere og eldre postkort.

105-107: Johnny Haugen, Lillehammer Filatelistklubb:

Fredag den 13de (åpen klasse, 3 rammer)

Viser objekter i tiden 1857-2011 som omhandler et tema vedr. folks tro/overtro omkring fredager, tallet 13, og spesielt fredag den 13de. Det hele er i grunnen et fenomen som ingen til nå har funnet noen god forklaring på ...

108-108: Egil Kiserud, Oslo Filatelistklubb:

D/S "Fæmund II" på Femunden (åpen klasse, 1 ramme)

Viser stempler, brev, postkort, billetter etc. fra "Fæmund II", poststeder, turisthytter og nasjonalparker.

109-112: Håkon Edvardsen, Oslo Filatelistklubb:

Med fulle seil (åpen klasse, 4 rammer)

Med hovedvekt på norsk og nordisk skipshistorie. Trekker opp linjene mellom vikingskip og fullrigger.

113-116: Håkon Edvardsen, Oslo Filatelistklubb:

Ytre Hvaler og Kosterhavets nasjonalpark (åpen klasse, 4 rammer)

Med åpning og innvielse 09.09.09. Vi trekkes til havets forening av mennesker gjennom naturens ulike aspekt (geologi-fauna-fugleliv-fiske). Men også friluftsliv og turisme.

L1: Per Brønstad, Norvegiana Brevklubb:

Norvegiana-nytt, årgang 2010 (litteratur)

Norvegiana-nytt er Norvegiana Brevklubbs medlemsavis. Det gis ut med ett nummer i måneden, og gir informasjon om nye utgaver, bakgrunnsstoff om historien bak motivene m.m. De aller fleste medlemmene mottar tidsskriftet i elektronisk form.

JURYENS EKSPONATER (utenfor konkurranse)

117-123: Dag Røhjell, Oslo Filatelistklubb:

Australia - early federal issues (jury, utenfor konkurranse, 7 rammer)

Samling med australske merker fokusert på de to første fellesutgavene. Portosatser og endringer av disse er illustrert med brev, postkort og andre postale forsendelser. Samlingen inneholder både større og mindre varianter.

124-128: Line Hellum Fomenko, Oslo Filatelistklubb:

I sommerfuglenes verden (jury, utenfor konkurranse, 5 rammer)

Et eksponant som viser Lepidoptera; sommerfugler og møll, som en del av naturen, deres levemåte, livssyklus, fiender, og menneskenes interesse i og nytte av dem.

129-137: Knut Fr. Knutzen, Oslo Filatelistklubb:

Fra kong Oscar II til kong Haakon VII (jury, utenfor konkurranse, 9 rammer)

Norske frimerker fra Oscar II kroneverdier til Haakon VII kroneverdier 1907/10. Omfatter posthorn skravert, 21 mm, 20 mm, antikva Centraltrykkeriet og Knudsen, og provisorier. Viser varianter, enheter og postal bruk.

138-138: Bjørn Schøyen, Oslo Filatelistklubb:

Lokalmerker Svalbard 1896 (jury, utenfor konkurranse, 1 ramme)

Vesteraalen Dampskibsselskab utga lokalfrimerker for Svalbard (Spidsbergen) i 1896, og merkene ble godkjent av det norske Postverket for bruk på post til Norge. I 1897 overtok Postverket driften av postkontoret i Advent Bay, og merkene kunne da brukes på post til hele verden.

139-139: Erik Olafsen, Oslo Filatelistklubb:

Svigermor (jury, utenfor konkurranse, 1 ramme)

Samlingen tar for seg "svigermorsyndromet" i ulike varianter. "Svigermor" har alltid vært et sårt emne å diskutere, og spesielt i Tyskland ble det laget en rekke kort med dette temaet rundt 1900 og i årene like etter. Samlingen inneholder norske, tyske og amerikanske kort, der flere har teksten "svigermor". Svigermor er ofte en dame som bryr seg litt for mye om ulike ting, så derfor belyses emnet om å få stoppet munnen på svigermor på ulike måter.

140-140: Knut Arveng, Sentrum Filatelistklubb:

Norske julekort (jury, utenfor konkurranse, 1 ramme)

Viser julekortenes historie.

141-148: Tønnes Ore, Oslo Filatelistklubb:

Syd-Tyrol (jury, utenfor konkurranse, 8 rammer)

Syd-Tyrols posthistorie, under Østerrike frem til 1805, under Bayern og Italia 1805-1814, under Østerrike til 1918, og deretter under Italia. Med spesiell vekt på førfilateli og "klassisk" periode, og på provisoriske tiltak under overgangen til italiensk styre fra 1918.

Standholdere FILOS 2011

Aktiviteter for barn og unge

Oslo Filatelistklubb

Posten Norge

S.1. Deutsche Post AG

/Kieler Philatelisten-Verein

S.2. Brunsæl Frimerkeforretning

S.3. Kjell Germeten A/S

S.4. Norsk Filatelistforbund

S.5. Norske Postkortsamlere

S.6. Stein Kristiansen Frimerker

S.7. Engers Frimerker

S.8. Thor Falkenstein

S.9. SKILLING A/S

1886-1911: De første ”spirituøse” 25 årene

”Tøm dit glas, min ven, paa Filateliens vel!

Husk, hvor ofte den vederkvæget har din sjæl.

*At man **samling** har, er et uvurderligt held,*

Uden den jo man var ikke ganske helt sig selv.

Slik lyder en av strofene i en sang som ble skrevet til Kristiania Filatelist Klubs første årsfest i 1887. Dens første linje sier, litt satt på spissen, mer om klubbens 25 år enn mang en årsberetning og andre skriftlige kilder.

”Tømme sit glas”, det var det man gjorde. I tillegg til å røyke, må vite.

For hva stod egentlig klubben for i disse første 25 årene?

Det er lettere å starte med hva den var i mot:

1: Imot de frimerkene som ble utgitt i Norge.

2: Imot utgivelse av nye frimerker i Norge, spesielt alt som kunne lukte av jubileumsfrimerker eller annen styggedom.

3: Imot alle Bypostfrimerker.

4: Imot å ha med juniorer i klubben.

5: Imot å ha med damer i klubben, spesielt når det gjaldt fester, og dem var det mange av. (Sannsynligvis skal de få medlemsdamene være glade for dette, når man tar i betraktning alkoholkonsumet på disse festene).

Hva var man så for?

- 1: For hurrarop.
- 2: For fester, punsjeboller, rødvin, whisky og sigarer.
- 3: For sanger og ikke minst taler. Jo flere jo bedre.
- 4: For gratis båtturer på Kristianiafjorden.
- 5: For gratisbilletter på Tivoli i Kristiania og på Fredriksborg Tivoli

Dette er som nevnt satt noe på spissen, men ikke verre enn at det forteller mye av sannheten: Kristiania Filatelist-Klub var i de første 25 årene en sosial møteplass for et antall menn i hovedstaden. Disse menn hadde det til felles at de satte pris på frimerker, og de ville gjerne bytte litt og synes litt om alt mulig i filateliens verden. Men det skulle gjøres mens begrene svingtes og sigarrøyken oste. Som det ble sagt i en årsberetning:

”En variation i den alvorlige debat bragte Krohn, idet han henstillet til bestyrelsen at forsøke at faa avskaffet den voldsomme tobaksrøk under møterne. Efterat bestyrelsen hadde lovet at ta saken under overveielse, foreslog Beck, at man skulde ”svælge røken”, hvilket forslag vakte almindelig munterhet”

(Og husk: Nordmenn er kjent for å være imot et meste som smaker av noe nytt – bare tenk på skiidretten og hvordan vi har kjempet mot alt som har smakt av nytt der). Medlemmene i KFK gikk imidlertid lengre enn det, man var jo egentlig imot det man også allerede hadde!

Men la oss ta punktene ett for ett. Vi starter med MOT-punktene.

1: Man var virkelig oppgitt over frimerkene som ble utgitt i Norge. De var ikke pene, tegningene var dårlige, (her snakker vi faktisk blant annet om verdens lengstlevende frimerkeserie), papiret var dårlig, taggingen var ussel, vannmerkene syntes knapt, fargetonene varierte alt for kraftig – kort sagt, dette var ikke bra.

(Nå i ettertid er vi jo f.eks svært glade for alle disse fargetonene, hva hadde dagens 20 millimeter-samler vært uten dem!) Men den gang: Uffameg og uffameg. Spesielt var man opptatt av papirkvaliteten og taggingen, her måtte noe gjøres. Taggemaskinen ga slette resultater, det hadde de jo til en viss grad rett i, en ny maskin måtte anskaffes.

2: Men samtidig som man var imot de norske frimerkene som fantes, var man absolutt ikke åpen for de store endringer. Nei takk, skulle man ha nye frimerker skulle man helst ha noe som så ut som de gamle, bare papiret var bedre og tegningene renere. Under tvil kunne man godta nye frimerker med regentens portrett eller nasjonens våpenskjold, men utover det satte man foten ettertrykkelig ned. Det forelå f. eks allerede i 1896 halvoffentlige forslag om at Nansens bravader i isødet burde feires med frimerker. Hadde det skjedd, ville Norge vært et av de første land i verden med spesielle minnefrimerker, men denne ideen ble selvfølgelig sablet nord og ned av de organiserte filatelistene. I det hele tatt var man imot alt som kunne smake av svindel når det gjaldt frimerkeutgivelser, og i svindel og humbug-poseden kastet man oppi alt som ikke var ”vanlige” og nødvendige frimerker. Jubileums- og erindringsfrimerker var en helt utenkelig tanke, det fikk klubbens medlemmer til å tenke på landene i Syd-Amerika som utga fargerike humbug-frimerker med alle slags motiver. Da klubben ble forespurt av Poststyrelsen om man burde utgi nye frimerker i forbindelse med 100-årsfeiringen av Eidsvolds-grunnloven i 1914, var man unisont enige om at man kanskje kunne tenke seg noen frimerker som på en eller annen måte viste noe som hadde tilknytning til Eidsvold, som bygningen for eksempel, men dette måtte kun være starten på en ny serie med bruksfrimerker, ikke noe fiksfaks med en egen jubileumsutgave.

Konkurranser om utformingen av nye frimerker var man også prinsipielt imot. Riktignok gikk man motstrebende med på å ha med en mann i juryen når nye frimerkeforslag skulle vurderes, men egentlig var man totalt imot konkurranser. Det ville ikke gi noe ønsket resultat, kunne Kristiania Filatelist-Klub fortelle på forhånd.

3: Når det gjaldt bypostfrimerker var man også prinsipielt imot, men ikke desto mindre åpnet man for medlemskap for noen av de mest ivrige bypostutgivere i landet, som Ulleberg i Drammen og Bøgh i Trondhjem. Klubbens store husdikter – Nille – eller børstjener Nils Larsen som var han egentlige navn, diktet følgende om nettopp byposten i anledning 2-års festen i 1888:

At Stenkjær, Namsos, Hammerfest har egen bypost faat,

Vil hjelpe disse byer frem, hvis før det gik lidt smaat.

*Nu har de **mærket** stor forskjjel, slig færdsel og sligt liv,*

*Nu **Bøgh** der oppe skriver til sig selv for tidsfordriv.*

Bøgh var som man vet en av de ivrigste til å starte nye byposter i nesten enhver avkrok av landet, og nidvisen om at han skrev brev til seg selv for å få bypostene til å ha noe å gjøre forteller det meste. Ikke desto mindre var man glad for å ha dem som medlemmer. Og synet på byposter var ikke verre enn at man ved årsfesten i 1893 fikk en spiseseddel ”*indesluttet i en til hver deltager adresseret kuvert, som bar Drammens bypoststempel i feiltryk. Det vakte fortjent beundring.*”

Juniorer og kvinner – ha!

4: Juniorer i klubben. Ha! Dette er kanskje litt stygt sagt, men interessen for å trekke inn juniorer i en klubb hvor grossererne florerte og begersvingerne var i flertall, var liten. La oss for eksempel hente følgende fra årsberetningen for 1892:

”En i Kristiania nyoprettet klub: ”Kristiania yngre Filatelist-Forening”, underrettet klubben i en skrivelse om sin eksistens. Den utbad sig adresser og ønsket at komme i bytteforbindelse med vor klub. Men da der oplystes, at denne klub væsentlig bestod av skolegutter, blev anmodningen for tiden ikke efterkommet”.

Og slik likte man at det fortsatte. På slutten av de 25 første år ble imidlertid spørsmålet om opprettelsen av en egen juniorgruppe i klubbens regi tatt opp, og en egen gruppe nedsatt for å se nærmere på dette spørsmålet. Man kom imidlertid

frem til at for å få noe slikt til, trengtes ”den rette mand”, og det mente man at det ikke fantes i klubbens rekker. Dermed kunne man fortsette å ligge lavt når de gjaldt juniorspørsmålet, og intet aktivt skjedde før man feiret seg selv i 1911.

5: Kvinner i klubben, hva skulle man gjøre med dem? Man ville ikke uten videre nekte dem adgang, selv om man kan anta at svært mange medlemmer mente just det. Riktignok holdt man seg med sin egen Dronning Filatelia, som man utformet som skulptur og sang hederssanger til og holdt festtaler til, men derfra til aktiv å hente kvinner inn i klubben var noe helt annet. Men tross alt, i januar 1890 innvortertes det første kvinnelige medlem, fru Trine Lehmann, (sannsynligvis gift med klubbens medlem hr. konsul Hilmar Lehmann). Som den første kvinne i klubben fikk hun faktisk ridderkorset av Det Gyldne Posthorn allerede ved den første utdeling i 1890, men bortsett fra fru Lehmann var det få kvinner å skue i foreningen. Frøken Bella Dons, som ble medlem i 1896, var imidlertid et ivrig medlem som også gjorde sitt ytterste i festkomiteen, men i 25-årsberetningen kunne man (med tilfredshet?) konstatere at hun nå var lykkelig gift i Transvaal. Frøken Johanne Horn var sannsynligvis den mest aktive kvinnen i klubben. Hun var medlem av festkomiteen i mange år, medlem av organisasjonskomiteen for det sjette nordiske filatelistmøte i Kristiania i 1910, bytteforstander i perioden 1899-1904, og ble utvent til kommandør i Det Gyldne Posthorn i 1906. Ble omtalt som ”*et av klubbens virksomste medlemmer, men ses nu paa grund av sine mange andre gjøremaal sjeldnere*”.

Og det var omtrent det når det gjaldt kvinner. Og selv om et par av dem etter hvert ble medlem av festkomiteen, var kvinner i hvert fall i de ti første år ikke velkomne på klubbfestene – og det var jo det ”viktigste” i klubbens liv. Riktignok kunne man ikke nekte dem adgang, men man så heller ingen grunn til å gjøre noe spesielt for å få dem til å komme. Her var det høy sigarføring som gjaldt!

Men hva var man så for?

Som sagt innledningsvis var man for alt som hadde med fest å gjøre. Vi lover å komme tilbake til det som var av filatelistiske begivenheter i klubben, men skal man tro de 25 første årsberetningene og hva det primært ble lagt vekt på der, er

det festlighetene som er det sentrale. For det første årsfestene og jubileumsfestene, dernest de herlige båtturene på Kristianiafjorden. Her var man så heldig å ha Nils Pedersen, en av hovedstadens viktigste dampskipsekspeditorer som ivrig medlem, og han stilte sine vakre skip til disposisjon for at klubbens medlemmer kunne krysse mellom fjordens øyer mens hurrarop gjaldet, vinen fløt, punsjebollene plasket, og talenes innhold ble dvaskere og dvaskere. Taler var meget viktig, det heter i en årsberetning at man så vidt klarte å komme igjennom alle talene før skipet igjen la til kai i hovedstaden. Og dessuten ble det sunget og sunget og sunget, revynumre fremført, og skåler utropt til alle og enhver, med dronningen - Filatelia - i spissen. Det må ha vært noen virkelig herrrrlige sommernetter!

Men det var imidlertid ikke nok med båtturer – de varte jo bare en dag eller to. Man ville underholdes ellers også, og her viste det seg at klubben i sin midte hadde menn som kunne skaffe gratisbilletter alle sesongens mandager til byens Tivoli. Det samme skaffet man seg også på det meget populære Fredriksborg forlystelsessted på Bygdø. Hvis man var for få en mandag på et av disse steder og syntes synd på tivoli-eieren, spleiset man på stadig nye flasker vin. Ingen skulle lide økonomisk av å ha medlemmer fra KFK på besøk!

Årsfestene var en saga for seg. De var sesongens store begivenhet, og overgikk alt annet i klubbens regi. Allerede på den fjerde Årsfesten i 1890 bestemte man: *”For at faa en avveksling i programmet, besluttede festkomiteen efter forslag av W. Hiorth at oprette en fortjenstorden inden klubben under navn av ”Det gyldne posthorn”.* Det var her dronningen – Filatelia – i festavisen **”Det provisoriske Posthorn”**, ytret de følgende herostratisk berømte ord:

”Vi Filatelia, av egen naade dronning over: Skandinavia, Britania, Germania, Gallia og alle andre keiser- og kongeriger, storhertugdømmer og republikker i Europa, Amerika, Asia, Afrika, Australia, India, China, Japan, Putialla, foruden alle de andre asiatiske med og uten pest befængte oaser, de zulukafferes, hottentotters, buskmænds, sudaneseres, betschuaners og fedtsvarte negeres opholdsteder i Afrika, de storsnudede yankeer i Amerika, victorianere, tasmanianere, kænghuruanere og andre pungdyrianere i Australien, gjør vitterlig!”.

Her samles sjømænd og akademici

Kristiania Filatelist-Klub hadde vokst til å bli en betydelig klubb også i nordisk sammenheng, og lørdag 9. desember 1911 kunne man ønske velkommen til 25-årsfest i Rokkokosalen på Grand Hotel. Det ble som alltid en heidundrande fest, og ved avslutningen av året kunne man skrive om de første 25 år:

”Vor klub kan med glæde og tilfredshet se tilbage paa de forløpne 25 aar. Der var neppe nogen av stifterne, som tænkte sig, at den skulde udvikle sig, som skedd. Fra en ringe begyndelse med 13 medlemmer er den nu vokset til over 400. Klubben har lagt for dagen en enestaaende evne til at samle inden sine vægge personer av de forskjelligste livsstillinger, akademici, officerer, ingeniører, forretningsmænd, sjømænd, haandværkere, bestillingsmænd etc., som alle har betragtet sig som brødre av samme samfund. ”Filatelia unit” har vist sig fuldt ut at holde stikk. Der skal vanskelig kunne paavises nogen forening, der som denne har forstaat at binde medlemmerne sammen”.

Og det var ingen dårlig selvskrevet fasit etter 25 års virke. Og, som det het tilslutt:

”Der er heldigvis ogsaa nu en flok av yngre virkelystne medlemmer, der efterhaanden som de ældre treder tilbake, kan opta arbeidet og fortsætte det til klubbens videre fremgang og trivsel”.

Det hadde vært herlig å kunne si det samme i dag, 100 år senere!!

OFK ÅPNER SINE AUKSJONER FOR IKKE-MEDLEMMER!

Styret har nå vedtatt at auksjonene, som en prøveordning, inntil videre åpnes for budgivning for ikke-medlemmer. Auksjonene avholdes annenhver mandag kl. 19.00 på Schafteløkken (se kart på hjemmesiden – “Medlemsinfo”) . Visning fra 18.00. Auksjonslistene legges ut på hjemmesiden i god tid før auksjonen. Ikke-medlemmer som får tilslag på skriftlige bud vil få tilsendt resultat og giro. Klubben sender objektene når betaling er foretatt.

Drammens Øl- og Spypost – historien om en menykonvolutt

Som skrevet i OFKs jubileumbok (2011) så ble menyen til Kristiania Filatelistklubbs årsfest i 1893 ”*indesluttet i en til hver deltager adresseret kuvert, som bar Drammens bypoststempel i feiltryk. Det vakte fortjent beundring.*”

Jeg vil her fortelle litt om bakgrunnen for denne festfilatelistiske ”helposten”.

G.O.Ulleberg var en pioner innenfor organiseringen av private byposter i Norge. Han startet sin virksomhet i Drammen hvor han etter en mislykket karriere som vinforhandler satset på formidlingen av privat bypost i stedet. 1. mai 1869 opprettet han Drammen bypost, og utga et eget 2. skillings frimerke til brevbefordring. Siden befordring av trykksaker skulle koste kun 1. skilling måtte han raskt framstille et nytt frimerke. Et par dager etter åpningen kom derfor merket som er vist på menykonvolutt. Merket var ikke særlig tiltalende – primitivt som det var, og allerede samme uke dukker det opp et nytt og mer dekorativt 1. skillingsmerke fra Drammen bypost.

Ulleberg forlot Drammen allerede i august 1869. Han bodde flere steder langs øst- og sørlandskysten, og startet nye byposter både i Arendal, Grimstad og Mandal.

Klisjeen til 1 skillingsmerket var tydeligvis glemt, og selv om Ulleberg handlet heftig med bypostfrimerker, dukket det aldri opp nye avtrykk fra denne klisjeen. Historien sier at Ulleberg selv hadde kun et defekt eksemplar av originalmerket i sin egen samling.

Så tilbake til menykonvolutt. Ulleberg flyttet til Kristiania tidlig på 1890 tallet, og ble et aktivt medlem i Kristiania Filatelistklubb. I forbindelse med årsfesten i 1893 finner han fram igjen den gamle klisjeen, og det blir

laget et avtrykk på til sammen 50 menykonvolutter. Konvoluttene er i tillegg påtrykket ”ØL- OG DRAMMEN SPYPOST” og ”Feiltryk” i nedre hjørne. På dette tidspunktet sto Kristiania Filatelistklubb på barrikadene for bekjempelse av de private byposter og deres frimerker. Det var derfor naturlig for klubben å latterliggjøre de private bypostene ved en festlig anledning. Om den tidligere byposteier så med glede på denne morsomheten vites ikke. Kanskje forsøkte han å blidgjøre forsamlingen, ved å ta en synlig avstand fra sine gamle ”synder” ved å låne ut klisjeen?

Uansett har de private bypostene fått sin renessanse, og frimerker og brev er ettertraktet i dag også blant OFKs medlemmer. Originalmerket til 1. Skillingen fra Drammen er kanskje det mest sjeldne av de norske bypostfrimerkene, og selv ”nytrykkene” på menykonvoluttene som var ment som en latterliggjøring, er svært sjeldne noe som gjenspeiles i tilslaget som den nylig fikk på en auksjon; 15000 kr + salær!

Det kan lønne seg å ta vare på en menykonvolutt!

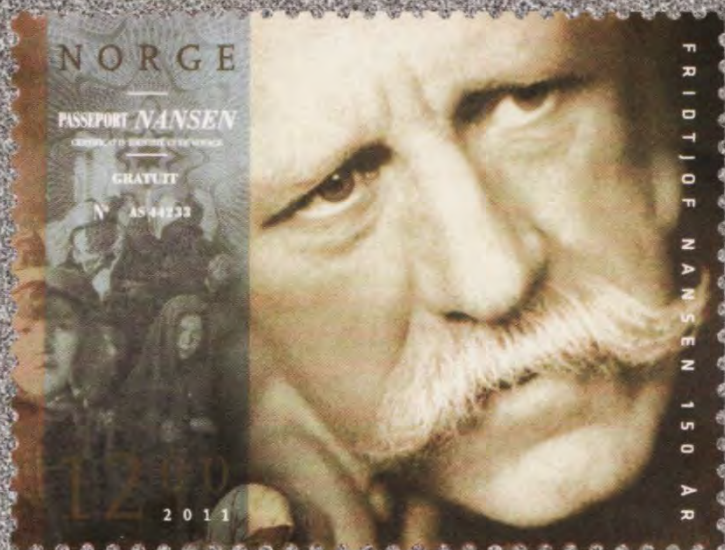
Menykonvolutt adressert til Ullebergs bror August

OSLO FILATELISTKLUBB

NORGESKATALOGEN™

CATALOGUE OF THE POSTAGE STAMPS OF NORWAY

64. utgave **2012** 64. edition

NYHETER:

★ Spesialartikler

- Postjubileum 1947

★ Nye/oppdaterte oversikter

- Årgangstabeller 1945 - 2011
- Oversikt trykningsdatoer:
  - * Chr. H. Knudsen 1896 - 1937
  - * Ståltrykkmerker 1962 - 2000
  - * Bruksmerker 1997 - 2011

★ Annet

- Nøkkel for bestemmelse av Posthornmerker og 20-mm utgaven
- Full katalogisering av Samlerprodukter m.v.
- Siste nytt om alle norske utgaver
- Oppdaterte priser